

Vec C-644/20

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

26. november 2020

Vnútroštátny súd:

Sąd Okręgowy w Poznaniu

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

10. november 2020

Odvolaťel:

W. J.

Ďalší účastníci odvolacieho konania:

L. J. a J. J. zastúpení zákonnou zástupkyňou A. P.

[omissis]

UZNESENIE

10. novembra 2020

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XV Cywilny Odwoławczy (Krajský súd Poznaň, XV. občianskoprávny odvolací senát, Poľsko)

[omissis]

[omissis] [zloženie senátu]

po prejednaní veci 10. novembra 2020 v Poznani

na neverejnom zasadnutí

veci týkajúcej sa žaloby podanej maloletými osobami L. J. a J. J. zastúpenými zákonnou zástupkyňou A. P.

proti W. J.

o výživné

na základe odvolania podaného žalovaným

proti rozsudok Sąd Rejonowy w Pile (Okresný súd Piła, Poľsko)

z 11. apríla 2019

[omissis]

rozhodol:

1. predložiť Súdnemu dvoru Európskej únie túto prejudiciálnu otázku:

„Má sa článok 3 ods. 1 a ods. 2 Haagskeho protokolu z 23. novembra 2007 o rozhodnom práve pre vyživovaciú povinnosť, schváleného v mene Európskeho spoločenstva rozhodnutím Rady 2009/941/ES z 30. novembra 2009 (Ú. v. EÚ L 331, 2009, s. 17), vykladať v tom zmysle, že oprávnený, ktorým je maloletá osoba, môže získať nový obvyklý pobyt v štáte, v ktorom je neoprávnené zadržovaný, ak súd nariadi návrat oprávneného do štátu, v ktorom mal obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným zadržovaním?“

2. prerušiť konanie.

[omissis] [zloženie senátu]

Odôvodnenie:

I. Predmet konania

- 1 Dňa 7. novembra 2018 podali maloletí žalobcovia L. J. a J. J. s bydliskom v meste K v štáte P., zastúpení matkou A. P., proti otcovi W. J. s bydliskom v meste H. v štáte V. na Sąd Rejonowy w Pile žalobu o platenie výživného výške 1 200 poľských zlotých (PLN) mesačne. Žalovaný v podaní z 11. februára 2019 predložil svoje vyjadrenie k žalobe, ktorým vstúpil do konania, pričom nenamietal nedostatok medzinárodnej súdnej právomoci.
- 2 Sąd Rejonowy w Pile rozsudkom z 11. apríla 2019 [*omissis*] [údaje týkajúce sa označenia veci] zaviazal žalovaného, aby každému zo žalobcov platil výživné vo výške 1 000 PLN, spolu 2000 PLN, mesačne, od 7. novembra 2018 a vo zvyšnej časti žalobu zamietol a rozhodol o trovách konania. V tomto rozsudku sa na vyživovaciu povinnosť medzi účastníkmi konania uplatnili ustanovenia poľského zákona z 25. februára 1964 – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (zákon o rodine a opatrovníctve) (Dz. U. z roku 2020, položka 1359).
- 3 Žalovaný podal proti tomuto rozsudku odvolanie, v ktorom napadol nesprávne skutkové zistenia spočívajúce v nezohľadnení skutočnosti, že súd nariadil matke žalobcov, aby odovzdala deti otcovi najneskôr do 26. júna 2019, z čoho vyplýva, že žalovanému bola uložená vyživovacia povinnosť nedôvodne. Odvolanie žalovaného je v súčasnosti predmetom konania vedeného pred Sąd Okręgowy w Poznaniu.

II. Skutkový stav

- 4 Žalobkyňa sa narodila 10. júna 2015 a žalobca sa narodil 29. mája 2017. Žalobcovia sa narodili vo V. a majú občianstvo ... ako aj Pochádzajú z neformálneho zväzku občanov ... A. P. a W. J.. Rodičia žalobcov sa spoznali v roku 2012 vo V., kde žili a vykonávali svoje zamestnanie.
- 5 Dňa 25. októbra 2017 žalobkyňa spolu so svojou matkou pricestovala do P., kde sa zdržiavala do 7. októbra 2017. Dôvodom príjazdu bolo uplynutie platnosti občianskeho preukazu matky. Počas tohto pobytu matka žalobcov oznámila žalovanému, že má v úmysle zostať v P. dlhší čas, s čím žalovaný súhlasil. Dňa 7. októbra 2017 sa A. P. vrátila do V., odkiaľ 8. októbra 2017 opätovne vycestovala spolu so žalobcom. O niekoľko dní neskôr bol žalovaný informovaný, že matka zamýšľa zostať spolu so žalobcami natrvalo v P. Žalovaný s tým vyjadril nesúhlas.
- 6 Žalovaný – na základe Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí prijatého v Haagu 25. októbra 1980 (Dz. U. z roku 1998, č. 108, položka 528; ďalej len „Haagsky dohovor z roku 1980“), – podal na ústredný orgán... žiadosť o pomoc pri zabezpečení návratu žalobcov do V.. Dňa

3. januára 2018 bola táto žiadosť postúpená na Sąd Rejonowy w P., ktorý uznesením z 26. februára 2018 [*omissis*] [údaje týkajúce sa označenia veci]... odmietol nariadiť návrat žalobcov. V nadväznosti na odvolanie žalovaného Sąd Okręgowy w P. uznesením z 24. mája 2019 [*omissis*] [údaje týkajúce sa označenia veci]... zmenil napadnuté uznesenie a nariadil matke, aby v lehote do 26. júna 2019 vydala žalovanému maloletých žalobcov. Základom tohto uznesenia bolo zistenie, že žalobcovia boli nezákonne zadržávaní v P. a bezprostredne pred týmto zadržávaním mali svoj obvyklý pobyt vo V., pričom neexistovalo vážne nebezpečenstvo, že návrat žalobcov by ich vystavil fyzickej alebo duševnej ujme alebo ich inak priviedol do neznesiteľnej situácie v zmysle článku 13 ods. 1 písm. b) Haagskeho dohovoru z roku 1980.

- 7 Uznesenie Sąd Okręgowy w P. z 24. mája 2019 je právoplatné. Výkon tohto rozhodnutia bude mať za následok návrat žalobcov do V., pretože obvyklý pobyt žalovaného sa naďalej nachádza v tomto štáte.
- 8 Dňa 11. apríla 2019 sa žalobcovia presťahovali spolu so svojou matkou do mesta K., kde bývali v priestoroch patriacich jej rodičom. Okrem rodičov žil v týchto priestoroch aj brat matky, ako aj maloletá dcérka nežijúcej sestry matky. Žalobkyňa v tom čase navštevovala materskú školu. O žalobcu sa starala matka. Kvôli nedostatku imunity bol pod stálou kontrolou lekárskeho zariadenia vo V. a v P., v ktorých bol pravidelne hospitalizovaný. Matka poberala v P. dávky sociálnej pomoci z titulu starostlivosti o žalobcov.
- 9 Matka neodovzdala žalobcov v stanovenej lehote do 26. júna 2019. Žalovaný požiadal o nútený výkon uznesenia nariaďujúceho odovzdanie žalobcov. Sąd Rejonowy w P. uznesením z 28. októbra 2019 [*omissis*] [údaje týkajúce sa označenia veci]... poveril súdneho opatrovníka núteným odobraním žalobcov od ich matky. Toto uznesenie nebolo vykonané, keďže sa matka spolu so žalobcami skrývala. Do pátrania po žalobcoch bola preto zapojená polícia. Tieto pátrania boli do dnešného dňa neúspešné.

III. Právo Európskej únie

- 10 V článku 15 nariadenia Rady (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti (Ú. v. EÚ L 7, 2009, s. 1, ďalej len „nariadenie č. 4/2009“), sa stanovuje, že rozhodné právo vo veciach vyživovacej povinnosti sa určuje v súlade s haagskym Protokolom o rozhodnom práve pre vyživovaciu povinnosť z 23. novembra 2007 (ďalej len „Haagsky protokol“) v členských štátoch, ktoré sú ním viazané.
- 11 Haagsky protokol bol schválený v mene Európskeho spoločenstva rozhodnutím Rady 2009/941/ES z 30. novembra 2009 (Ú. v. EÚ L 331, 2009, s. 17). Podľa článku 1 tohto protokolu tento protokol určuje rozhodné právo pre vyživovaciu povinnosť vyplývajúcu z rodinného vzťahu, rodičovstva, manželstva alebo švagrovských vzťahov, vrátane vyživovacej povinnosti voči dieťaťu bez ohľadu

na osobný stav rodičov. Článok 2 Haagskeho protokolu stanovuje, že tento protokol sa uplatní, aj keď rozhodným právom je právo nezmluvného štátu. Ďalej podľa článku 3 ods. 1 Haagskeho protokolu, pokiaľ nie je v tomto protokole ustanovené inak, vyživovacia povinnosť sa spravuje právnym poriadkom štátu obvyklého pobytu oprávneného. Článok 3 ods. 2 protokolu naproti tomu stanovuje, že v prípade zmeny obvyklého pobytu oprávneného sa od okamihu zmeny uplatňuje právny poriadok štátu nového obvyklého pobytu oprávneného.

IV. Poľské právo

- 12 Podľa článku 63 ustawy z 4 lutego 2011 r. - Prawo prywatne międzynarodowe (zákon zo 4. februára 2011 – Súkromné medzinárodné právo) (Dz.U. z roku 2015, položka 1792) rozhodné právo pre vyživovaciu povinnosť je vymedzené nariadením č. 4/2009.

V. Nevyhnutnosť výkladu práva Európskej únie

- 13 Ustanovenie článku 3 ods. 1 Haagskeho protokolu viaže rozhodné právo pre vyživovaciu povinnosť na miesto obvyklého pobytu oprávneného. Článok 3 ods. 2 Haagskeho protokolu v tejto súvislosti potvrdil zásadu zmeny štatútu výživného. Podľa tohto ustanovenia je rozhodným právom pre vyživovaciu povinnosť právo aktuálneho miesta obvyklého pobytu oprávneného od okamihu zmeny tohto miesta.
- 14 Pojem „obvyklý pobyt“ má univerzálny charakter a používa sa aj v iných právnych aktoch európskeho a medzinárodného práva. Tento pojem predstavuje jedno z kritérií právomoci vo veciach vyživovacej povinnosti (článok 3 nariadenia č. 4/2009) a vo veciach rodičovských práv a povinností (článok 8 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 (ďalej len „nariadenie č. 2201/2003“). Ustanovenia Haagskeho dohovoru z roku 1980 a nariadenia č. 2201/2003 za pomoci pojmu „obvyklý pobyt“ tiež vymedzujú právne postavenie dieťaťa, ktoré bolo neoprávnené premiestnené alebo zadržané. Tieto odkazy svedčia v prospech jednotného výkladu tohto pojmu vo všetkých právnych predpisoch európskeho práva a medzinárodného práva.
- 15 V prejednávanej veci sú oprávnenými na výživné maloleté osoby. Pojem obvyklý pobyt maloletých detí bol viackrát objasňovaný Súdny dvorom Európskej únie. V judikatúre v tejto oblasti bolo konštatované, že obvyklý pobyt sa nachádza v mieste, kde dieťa vykazuje určitú mieru začlenenia do sociálneho a rodinného prostredia, o čom svedčí najmä trvanie, pravidelnosť, podmienky a dôvody pobytu a presťahovania sa rodiny do dotknutého členského štátu, štátna príslušnosť dieťaťa, miesto a podmienky školskej dochádzky, jazykové znalosti, ako aj rodinné a sociálne väzby dieťaťa v tomto členskom štáte (rozsudky z 2. apríla 2009, C-523/17 a z 22. decembra 2010, C-497/10). Obvyklý pobyt dieťaťa

v zmysle tohto nariadenia zodpovedá miestu, kde má v skutočnosti stredobod svojho života (rozsudok z 28. júna 2018, C-512/17).

- 16 Vzhľadom na uvedenú judikatúru pojem obvyklý pobyt v podstate predstavuje skutkovú otázku (rozsudky z 8. júna 2017, C-111/17, bod 51 a z 10. apríla 2018, C-85/18, bod 49). V dôsledku toho zmena obvyklého pobytu, ktorá v zmysle článku 3 ods. 2 Haagskeho protokolu odôvodňuje uplatnenie práva štátu tohto pobytu ako rozhodného práva pre vyživovaciu povinnosť môže nastať v dôsledku zmeny skutkových okolností, kedy pobyt oprávneného v novom štáte dosiahol stupeň stabilizácie charakteristický pre obvyklý pobyt. V tejto súvislosti vzniká otázka, či k takejto stabilizácii životnej situácie môže dôjsť aj vtedy, keď oprávnený, ktorým je dieťať, bol neoprávnene zadržávaný v novom štáte a rodič, ktorý ho zadržáva, odmieta vykonať súdne rozhodnutie nariaďujúce návrat dieťaťa do štátu, v ktorom malo obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným zadržávaním.
- 17 Túto otázku možno vyriešiť zohľadňujúc skutočnosť, že určenie obvyklého pobytu predstavuje otázku výlučne skutkovú. Z tohto hľadiska by okolnosť, že dieťa bolo neoprávnene zadržávané, nemusela mať vplyv na jeho možnosť získať nový obvyklý pobyt v štáte zadržávania. Závisí to totiž výlučne od posúdenia, či bol stredobod života dieťaťa skutočne premiestnený do tejto krajiny. Nie je teda vylúčené, že v dôsledku neoprávneného premiestnenia dieťaťa sa štát, do ktorého dieťa bolo premiestnené, stane miestom obvyklého pobytu dieťaťa (rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 1. júla 2010, C-211/10, body 41 a 44). Podobné stanovisko možno nájsť aj v judikatúre niektorých vnútroštátnych súdov (pozri rozsudok rakúskeho Najvyššieho súdu z 27. júna 2013, 1Ob 91/13h a rozsudok Najvyššieho súdu Poľskej republiky z 31. augusta 2017, V CSK 303/17). Takáto možnosť vyplýva aj z článku 10 nariadenia č. 2201/2003, ktorý výslovne uvádza, že v prípade neoprávneného premiestnenia alebo zadržávania dieťaťa sa iný členský štát môže stať miestom obvyklého pobytu dieťaťa.
- 18 Judikatúra Súdneho dvora Európskej únie však môže tiež odôvodniť odlišné riešenie tohto problému. Vzhľadom na túto judikatúru sú rozhodnutia súdov, ktoré určujú, v ktorom štáte má mať dieťa bydlisko, takisto fakticky relevantné pre určenie obvyklého pobytu dieťaťa. V tejto súvislosti bolo uznané, že pri skúmaní miesta obvyklého pobytu dieťaťa v štáte zadržávania nemôže byť v žiadnom prípade zohľadnený čas uplynutý od vydania rozhodnutia, ktorým sa stanovuje obvyklý pobyt dieťaťa v štáte pôvodu (rozsudok z 9. októbra 2014, C-376/14, bod 56). Rovnako možno chápať aj stanovisko, podľa ktorého v situácii, keď dieťa, ktoré malo obvyklý pobyt v členskom štáte, bolo neoprávnene premiestnené jedným z jeho rodičov do iného členského štátu, nemajú sudy tohto iného členského štátu právomoc rozhodovať o žiadosti na určenie výživného vo vzťahu k tomuto dieťaťu, pokiaľ neexistujú akékoľvek informácie o tom, že sa druhý rodič zmieril s premiestnením alebo nepodal žiadosť o návrat tohto dieťaťa (uznesenie z 10. apríla 2018, C-85/18, bod 57). Ustanovenie článku 3 písm. b) nariadenia č. 2009 totiž stanovuje, že právomoc v takejto veci majú aj sudy podľa miesta obvyklého pobytu oprávneného.

- 19 Nariadenie č. 4/2009, ako aj Haagsky protokol, upravujú súdnu právomoc a rozhodné právo len vo veciach vyživovacej povinnosti. Tieto dva právne akty na rozdiel od nariadenia č. 2201/2003 neobsahujú osobitné pravidlá určujúce väzbu obvyklého pobytu so súdnou právomocou v prípade, ak je oprávneným dieťa, ktoré bolo neoprávnenne zadržované v inom členskom štáte. To môže odôvodniť záver, že na základe článku 3 ods. 2 Haagskeho protokolu nezákonnosť zadržovania nemá nijaký vplyv na získanie obvyklého pobytu dieťaťa v štáte zadržovania, takže v dôsledku tejto zmeny sa právo tohto štátu ako právo nového miesta obvyklého pobytu môže stať rozhodným právom pre vyživovaciu povinnosť od okamihu, v ktorom k tejto zmene došlo. Pri určení rozhodného práva pre vyživovaciu povinnosť totiž nie je upravený žiadny priamy ani nepriamy základ pre vylúčenie dôsledkov zmeny faktického stavu, pokiaľ ide o obvyklý pobyt dieťaťa, ak táto zmena má pôvod v neoprávnenom zadržovaní dieťaťa. Inak to možno posúdiť len vtedy, ak obvyklý pobyt predstavuje kritérium väzby súdnej právomoci vo veciach vyživovacej povinnosti. V zmysle článku 9 písm. d) nariadenia č. 4/2009 totiž právomoc v takýchto veciach prislúcha tiež súdu, ktorý má právomoc rozhodovať v konaní týkajúcom sa rodičovských práv a povinností v prípade, ak vec týkajúca sa vyživovacej povinnosti súvisí s týmto konaním. To otvára možnosť subsidiárne uplatniť článok 10 nariadenia č. 2201/2003, ktorý zabezpečuje zachovanie právomoci súdov štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržovaním (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 10. apríla 2018, C-85/18, bod 55). Použitie takejto analógie však nie je možné, ak určenie, kde sa nachádza miesto obvyklého pobytu, nemá za cieľ určiť právomoc súdu upravenú v článku 3 nariadenia č. 4/2009, ale v súlade s článkom 3 Haagskeho protokolu slúži výlučne na určenie rozhodného práva pre vyživovaciu povinnosť.
- 20 Pri výklade pojmu obvyklý pobyt je však potrebné zohľadniť aj ciele, pre ktoré bol prijatý Haagsky dohovor z roku 1980. V zmysle jeho preambuly je cieľom tohto dohovoru chrániť dieťa na medzinárodnej úrovni pred škodlivými účinkami neoprávneného premiestnenia alebo zadržania a stanoviť procesné pravidlá na zabezpečenie okamžitého návratu dieťaťa do štátu jeho obvyklého pobytu. Potvrďuje to aj článok 1 písm. a) Haagskeho dohovoru z roku 1980, ktorý stanovuje, že jeho cieľom je zabezpečiť okamžitý návrat detí, ktoré boli neoprávnenne premiestnené do niektorého zmluvného štátu alebo sú v ňom zadržované. Riešenia prijaté v tejto súvislosti smerujú k zabezpečeniu a zachovaniu integrácie dieťaťa do rodinného a sociálneho prostredia, v ktorom sa nachádzalo bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržaním. Tento cieľ podlieha ochrane tiež v rámci práva Únie. Odkazuje na to odôvodnenie 17 nariadenia č. 2201/2003, v ktorom sa uvádza, že v prípadoch neoprávneného premiestnenia alebo zadržovania dieťaťa sa má bez odkladu dosiahnuť návrat dieťaťa.
- 21 Vzhľadom na cieľ sledovaný Haagskym dohovorom z roku 1980 sa možno domnievať, že skutkový stav, ktorý je dôsledkom neoprávneného zadržovania a následne nevykonania súdneho rozhodnutia nariaďujúceho návrat dieťaťa,

nesmie mať za následok vytvorenie nového obvyklého pobytu v štáte zadržiavania, a teda ani zmeny rozhodného práva pre vyživovaciu povinnosť podľa článku 3 ods. 2 Haagskeho protokolu. Prekreslilo by to cieľ Haagskeho dohovoru z roku 1980, ktorým je rýchla reakcia na protiprávny zásah do životných podmienok dieťaťa, ktorá musí zabrániť prerušeniu väzieb s doterajším miestom obvyklého pobytu a vzniku väzieb v štáte zadržiavania. Naproti tomu zmena rozhodného práva z dôvodu získania nového obvyklého pobytu v štáte zadržiavania v prípade nevykonania rozsudku nariaďujúceho návrat dieťaťa by bola iba potvrdením integrácie dieťaťa do prostredia tohto štátu a jeho právneho priestoru, čo by viedlo zase k nepriamemu zaisteniu protiprávneho stavu neuskutočnenia návratu do krajiny pôvodu. Na účely vylúčenia takýchto účinkov sa možno domnievať, že skutočnosť, že súd nariadil návrat dieťaťa, je takou skutkovou okolnosťou, ktorá napovedá, že pobyt dieťaťa v štáte zadržiavania má výlučne prechodnú povahu a že ho preto vzhľadom na dočasnú povahu nemožno považovať za obvyklý pobyt. To by odôvodňovalo záver, že ak súd nariadil návrat dieťaťa do štátu, v ktorom malo obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným zadržiavaním, pobyt dieťaťa v štáte zadržiavania nevedie podľa článku 3 ods. 2 Haagskeho protokolu k zmene rozhodného práva pre vyživovaciu povinnosť.

VI. Nevyhnutnosť výkladu pre vydanie rozhodnutia

- 22 V prejednávanej veci majú poľské súdy právomoc podľa článku 5 nariadenia č. 4/2009. Žalovaný totiž vstúpil do konania tým, že predložil vyjadrenie k žalobe, v ktorom nenamietal nedostatok súdnej právomoci.
- 23 Pre rozhodnutie vo veci je potrebné určiť rozhodné právo pre vyživovaciu povinnosť, ktorá je uložená účastníkom konania. Sąd Rejonowy w Pile vo svojom rozsudku z 11. apríla 2019 v tejto súvislosti uplatnil poľské právo. Uplatnenie tohto práva je možné výlučne pri domnienke, že žalobcovia – napriek nezákonnému zadržiavaniu a vydaniu rozsudku nariaďujúceho ich návrat do V. – získali obvyklý pobyt v P vzhľadom na ich integráciu do tamojšieho spoločenského a rodinného prostredia po príchode v roku 2017, čo odôvodňuje určenie rozhodného práva na základe článku 3 ods. 3 Haagskeho protokolu.
- 24 Naproti tomu v prejednávanej veci nie je možné ako rozhodné právo určiť poľské právo na základe osobitných kritérií stanovených v článku 4 Haagskeho protokolu. To by si vyžadovalo predpokladať, že obvyklý pobyt žalobcov sa naďalej nachádza vo V. V takej situácii nič nenasvedčuje tomu, že žalobcovia nemohli získať výživné od žalovaného podľa práva tohto štátu. V súčasnom štádiu konania preto neexistuje možnosť uplatniť poľské právo na základe článku 4 ods. 2 Haagskeho protokolu ako právo štátu konajúceho súdu, ako ani na základe článku 4 ods. 4 Haagskeho protokolu ako právo štátu spoločného štátneho občianstva účastníkov konania. Vo veci nejde ani o prípad návrhu podaného oprávneným na príslušný orgán štátu obvyklého pobytu povinného, uvedený v článku 4 ods. 3 Haagskeho protokolu. Obvyklý pobyt žalovaného sa totiž

nachádza vo V., čo vylučuje aj uplatniteľnosť poľského práva ako práva štátu konajúceho súdu.

- 25 Uplatniteľnosť poľského práva nie je založená ani voľbou účastníkmi konania. Túto možnosť predpokladá článok 7 Haagskeho protokolu. Nič však nenasvedčuje tomu, že účastníci si pred začatím konania zvolili poľské právo ako rozhodné právo spôsobom uvedeným v článku 7 ods. 2 Haagskeho protokolu. V súvislosti s tým Sąd Okręgowy z úradnej moci prijal kroky na zistenie toho, či sa účastníci konania výlučne na účely tohto konania zhodli na voľbe poľského práva ako práva rozhodného pre vyživovaciu povinnosť, ktorá im je uložená. To by umožňovalo považovať poľské právo za rozhodné právo na základe článku 7 ods. 1. Haagskeho protokolu, keďže konanie medzi účastníkmi konania je vedené pred poľským súdom. K podaniu žalobcov z 25. augusta 2020 bolo pripojené vyhlásenie ich matky, že si na účely tohto konania zvolili poľské právo ako rozhodné právo pre rozhodovanie v spore. Naproti tomu výzva v tomto smere, ktorá bola žalovanému dvakrát adresovaná, zostala bez odpovede. Za týchto podmienok treba konštatovať, že žalovaný výslovne neuskutočnil voľbu rozhodného práva štátu, v ktorom prebieha konanie o jeho vyživovacej povinnosti. Ako voľbu rozhodného práva na druhej strane nie je možné kvalifikovať vyhlásenia o čiastočnom uznaní žalobného nároku, ktoré žalovaný podal vo svojom vyjadrení k žalobe. Ustanovenia článku 7 ods. 1 Haagskeho protokolu totiž vyžaduje výslovnú voľbu rozhodného práva, takže k určení tohto práva nemôže dôjsť implicitne prostredníctvom uznania žalobného nároku. Okrem toho v odvolacom konaní žalovaný platne odvolal svoje vyhlásenie o uznaní žalobného nároku.
- 26 Naopak za predpokladu, že by dieťa v prípade neoprávneného zadržovania a nariadenie jeho návratu do krajiny pôvodu zo strany súdu nemohlo získať nový obvyklý pobyt v štáte zadržovania, rozhodným právom pre dotknutú vyživovaciu povinnosť bude na základe článku 3 ods. 1 Haagskeho protokolu právo V. ako právo štátu, v ktorom môže pokračovať obvyklý pobyt žalobcov. V takejto situácii vznikne podľa predpisov poľského procesného práva nutnosť zmeniť rozsudok napadnutý žalovaným vzhľadom na uplatnenie poľského práva v tomto rozsudku ako rozhodného práva pre vyživovaciu povinnosť uloženú účastníkom konania.

[omissis]